

BRONNEN

Een krokodil die rechtop loopt

Er zijn al heel wat boeken geschreven over verander-management, maar in deze neemt Mike Hoogveld wel een bijzonder interessant vertrekpunt.

Als mens zien we onszelf aan de top van de natuurlijke en biologische pyramide staan - en dat is misschien niet onterecht - maar evolutionair is ons menselijk brein nog voor een groot gedeelte een krokodillen-brein. Zonder het al te ingewikkeld fysiologisch te maken, komt het er op neer dat veel basale functies en processen in het centrum van ons brein een heel oude evolutionaire oorsprong hebben en overeenkomsten vertonen met het brein van een reptiel. Een krokodil bijvoorbeeld.

We zijn dus eigenlijk helemaal geen aap die rechtop loopt. Het is misschien wel juister om te zeggen dat we - in cognitief opzicht in elk geval - een krokodil zijn die rechtop loopt. En dat verklaart dan ook waarom de meeste mensen zoveel moeite hebben met veranderingen en waarom we zo graag vasthouden aan datgene wat we kennen.

Nogmaals, een origineel vertrekpunt om een boek te schrijven over hoe we wél kunnen veranderen en weerstanden kunnen overwinnen en dit met vlot geschreven voorbeelden ook duidelijk te maken.

Overigens nog steeds met flink wat krokodillen in de hoofdstuktitels. Zo blijken er hongerige krokodillen te zijn, een conformerende krokodil en zelfs een krokodil als actiehield.

Nu even terzijde; de titel van dit boek deed uw recensent meteen terugdenken aan een klassieker in de psychologie van wijlen Piet Vroon uit 1988 *De tranen van de krokodil*. Waarin Vroon meesterlijk beschreef hoe diverse kernfuncties van ons menselijk brein terug gaan op reptielen en hoe overige functies op een later moment in de evolutie zijn ontstaan. Deze stukken brein zijn niet lekker gestapeld en daarom ontstaat er soms een forse *mismatch* bij mensen. Nog steeds een leuk boek voor de liefhebber en zeker passend om hier genoemd te hebben.

In elk geval heeft Hoogveld een interessant boek geschreven met een originele inslag. Uw recensent is niet zo van de boekjes van verandermanagement en organisatieadvies, maar deze is fijn.

Mike Hoogveld: *Denk niet aan een krokodil - waarom jouw brein verandering tegenhoudt en hoe je dit kunt overwinnen*, Boom 2025, ISBN 9789024471607.

Cruise control én sturing met AI

We worden er nog net niet mee overstelpt, maar als er ergens veel boeken over verschijnen dan is het wel artificiële intelligentie. Deze keer kort aandacht voor twee boeken.

In *Cruise control* de nodige tips hoe je als leidinggevende gebruik kunt maken van AI om veel te delegeren. Teams die zoveel mogelijk op de *cruise control* zelfstandig werken, zelf taken oppakken en problemen oplossen, zodat de leidinggevende zich kan focussen op beleid en strategie.

In *3-D-sturing met AI* aandacht voor hoe een organisatie duurzaam, dynamisch en data-gedreven kan werken. AI komt hier overigens pas echt in de laatste twee hoofdstukken om de hoek kijken, in de

vorm van data analytics, big data en kunstmatige intelligentie. De 3-D-sturing lijkt in elk geval voor de componenten 'duurzaam' en 'dynamisch' ook prima zonder AI uit de voeten te kunnen.

Tot slot: aan het begin van het boek *Cruise control* maar liefst zes pagina's met aanbevelingen voor dit boek, dat is toch wel vier á vijf pagina's te veel. Een beetje maat houden van de uitgever is ook een kunst.

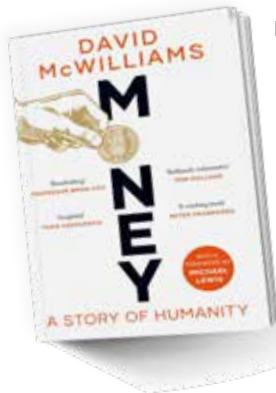

Taco Oosterkamp: *Cruise control - hoe je met AI lekker veel tijd vrijspeelt voor je échte leiderschap*, Boom 2025, ISBN 978 90 244 6803 4.

Fred Conijn: *3-D-sturing met AI - Duurzaam, Dynamisch & Datagedreven met Kunstmatige Intelligentie*, Dynamic Control, ISBN 978 90 903 9711 5.

Money makes the world go round

Je kunt de wereldgeschiedenis op zeer veel verschillende manieren beschrijven. McWilliams hanteert de invalshoek om dit via een onderwerp te doen waarvan we allemaal stiekem dromen: *money, and lots of it.*

De geschiedenis van de mensheid is te bekijken als een geschiedenis van geld; muntgeld, papiergeld, giraal geld, financiële instrumenten, kredieten, financiële innovatie, rente, de gouden standaard, inflatie, handelsstromen, conflicten etc.

Om deze originele invalshoek te illustreren levert McWilliams prachtige voorbeelden aan uit de hele geschiedenis. Wist u dat de Oude Romeinen al echte financiële instrumenten hadden ontwikkeld? Of dat een interessante theorie over de ondergang van de Romeinen een link legt met het verminderen van het zilvergehalte in hun munten? Uit de Middeleeuwen ontbreekt het rekensysteem van Fibonacci uit de dertiende eeuw niet - de introductie van Arabische cijfers en bovenal het extreem nuttige getal 'nul'. Ook aandacht voor de eerste aandelen ter wereld van onze 'eigen' VOC en uiteraard komt ook de Hollandse handel in tulpenbollen langs. Een vermakelijk voorbeeld uit de geschiedenis - en echt gebeurd, op meerdere momenten - is het drukken van vals geld en verdelen onder de vijand om hun economie te ontwrichten. De Duitsers hebben hier in WO2 serieus werk van gemaakt, maar het niet ten uitvoer gebracht. Zo weet McWilliams meer lezenswaardige en soms ronduit grappige voorbeelden uit de geschiedenis te benoemen. Uiteindelijk belanden we ook nog even bij het hedendaagse cryptogeld. Daar moet McWilliams in elk geval weinig van hebben. "... *the cryptocurrency hype feels like little more than digital counterfeiting for the TikTok age.*" Zo, die zit. Alles overziende levert dit fijne boek weer meer dan genoeg materiaal op om economen zich eens wat minder te laten blindstaren op de 'rationele mens', waarvan al zo vaak is aangetoond dat deze amper bestaat. En zeker waar het over centjes gaat zijn sociale, culturele, politieke en psychologische mechanismen vele malen belangrijker dan wat voor keurig rationeel argument ook. Wat McWilliams in dit boek ook op solide wijze laat zien. Dagdromen over geld blijft een leuke hobby maar een serieus geschiedenisboek aan de hand van dit onderwerp schrijven is eigenlijk nog leuker. Best een stevige pil met vierhonderd pagina's, Engelstalig maar prima leesbaar en simpelweg een fijne kandidaat voor 'aanbevolen leesvoer op de camping'.

David McWilliams: *Money - a story of humanity*, Simon & Schuster 2024, ISBN 978-1-4711-9546-4.

ELLY'S BOEKBLOG

Klimaatgetto's

Zijn we goed voorbereid op de gevolgen van klimaatverandering? Als je een 'NAPPER' bent en denkt dat verhuizen naar een gebied boven NAP voldoende is, ben je naïef of gewoon slecht op de hoogte. Welke andere risico's er zijn rondom 'wonen', doet journaliste Christel Don ons stevig en smeug uit de doeken in haar boek *Klimaatgetto's* uit 2025.

Door een verhoogd risico op wateroverlast, brand en andere ellende zullen de huizenprijzen in bepaalde regio's dalen en de kosten stijgen. Wist je dat er nu al negenhonderd 'klimaatkwetsbare' wijken in Nederland zijn? Welke invloed heeft dat op jou of op je klant? Banken en verzekeraars zijn al een tijdje bezig met het inschatten van de invloed van klimaatrisico's op de huizen en de huizenprijzen. Maar wij, burgers, hebben er een blinde vlek voor. Ook is er nog steeds te weinig onderzoek naar gedaan. Het boek maakt ons meer bewust van de klimaatrisico's door enerzijds kennis en data beter toegankelijk te maken en anderzijds handelingsperspectief te geven, door lessen te trekken uit bekende kleine en grote rampen. Christel gebruikt de ervaringen van klimaatslachtoffers én de kennis van technische experts om concreet te maken hoe die klimaatrisico's ons allemaal kunnen raken. Met financiële experts vertaalt ze de risico's naar onze portemonnee. De financiële reserves van bewoners nemen af, bij ondernemers zal het leiden tot faillissementen. Ook is duidelijk dat belangen tegenover elkaar staan, huizenbezitters tegenover banken, huurders tegenover corporaties. De wens om véél woningen te bouwen tegenover klimaatbestendig bouwen. *Klimaatgetto's* is een mooie mix van schokkende, emotionele verhalen van slachtoffers van kleine en grote rampen, statistieken en de inzichten van allerlei experts op bouwkundig en financieel gebied.

Christel Don, *Klimaatgetto's*; Mazirel Pers, 2025.
ISBN 9789464564914

Elly Stroo Cloeck schrijft recensies en samenvattingen van 1001 non-fictie boeken, kijk op <https://escia.nl/>.